

UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU

WYDZIAŁ STUDIÓW EDUKACYJNYCH

NEODIDAGMATA

31/32

2009–2010

POZNAŃ 2011

Projekt okładki
MARIA JOLANTA RUBCZAK

Redaguje zespół
JERZY MODRZEWSKI, HELIODOR MUSZYŃSKI, EUGENIUSZ PIOTROWSKI,
WAŁAW STRYKOWSKI (REDAKTOR NACZELNY), NATALIA WALTER (SEKRETARZ REDAKCJI)

Adres Redakcji
Zakład Technologii Kształcenia WSE UAM, ul. Słowackiego 20, 60-823 Poznań, Poland
e-mail: ztk@amu.edu.pl

© Copyright by Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza,
Poznań 2011

Redaktorzy
KATARZYNA MUZIA
ANDRZEJ PIETRZAK

Redaktor techniczny
DOROTA BOROWIAK

Łamanie
DANUTA KOWALSKA

ISBN 978-83-232-2332-0
ISSN 0077-653X

WYDAWNICTWO NAUKOWE UNIwersytetu IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU
61-701 POZNAŃ, UL. FREDRY 10

www.press.amu.edu.pl

Sekretariat: tel. 61 829 46 46, fax 61 829 46 47, e-mail: wyd nauk@amu.edu.pl

Dział sprzedaży: tel. 61 829 46 40, e-mail: press@amu.edu.pl

Wydanie I. Ark. wyd. 15,00. Ark. druk. 13,00

Druk i oprawa: WYDAWNICTWO I DRUKARNIA UNI-DRUK s.j.
LUBON, UL. PRZEMYSŁOWA 13

SPIS TREŚCI

Wacław Strykowski, <i>40 lat czasopisma „Neodidagmata” / 40 years of „Neodidagmata”</i> ...	3
---	---

I. PROBLEMY WSPÓŁCZESNEJ PEDAGOGIKI

Wacław Strykowski, Andrzej Burewicz, <i>Metoda projektów w zajęciach szkolnych</i>	7
Mariusz Kąkolewicz, <i>Edukacyjne implikacje technologii cyfrowych</i>	21
Mateusz Leszkowicz, <i>Infografika jako forma edukacji w kulturze wzrokocentrycznej</i>	37
Justyna Strykowska, <i>Kompetencje socjoterapeutyczne w pracy pedagogicznej</i>	57

II. PRACE BADAWCZE I DOŚWIADCZENIA

Holly Thornton, <i>Dispositions and Democratic Educational Reform</i>	71
Żanetta Kaczmarek, <i>Samorozwój studenta jako proces i efekt kształcenia</i>	87
Anna Wach-Kąkolewicz, <i>Umiejętności komunikowania i współpracy w środowisku wirtualnym jako efekt szkoleń e-learningowych</i>	99
Antoni Zając, <i>Uczenie się w sieci przez zapping</i>	109
Natalia Walter, <i>Tyflointernet – niewidomi w globalnej wiosce</i>	127
Małgorzata Czaplą, Ewa Kazimierczak-Grygiel, <i>Strategie w edukacji dla zrównowoczonego rozwoju</i>	137

III. INNOWACJE PEDAGOGICZNE

Agnieszka Iwanicka, <i>Nowe zawody (w sieci) przyszłością dla pedagogów</i>	149
Wiesław Bestrzyński, <i>Kształcenie odtwarzające środowisko immersyjne dla przyswajania języka obcego</i>	161
Robert Szymiec, <i>Nauczanie responsywne – nowe pojęcie w nauczaniu</i>	175

IV. RECENZJE

Paweł Topol – Molka-Danielsen J., Deutschmann M. (eds), <i>Learning and Teaching in the Virtual World of Second Life</i>	197
Grażyna Barabasz – Cramer J.M., <i>Media/History/Society</i>	202
Paweł Topol – <i>Dobre praktyki edukacyjne w wirtualnych światach, recenzja/raport ze światowej konferencji „4th Annual Virtual World’s Best Practices in Education Conference”, 17–19 marca 2011 r.</i>	204

CONTENTS

Wacław Strykowski, <i>40 lat czasopisma „Neodidagmata” / 40 years of „Neodidagmata”</i> ...	3
---	---

I. SOME ISSUES OF CONTEMPORARY PEDAGOGY

Wacław Strykowski, Andrzej Burewicz, <i>The project method in tasks carried at schools</i>	7
Mariusz Kąkolewicz, <i>Educational implication of digital technologies</i>	21
Mateusz Leszkowicz, <i>Infographic – education in ocularcentric culture</i>	37
Justyna Strykowska, <i>The sociotherapist’s competencies in pedagogical work</i>	57

II. RESEARCH AND EXPERIMENTS

Holly Thornton, <i>Dispositions and Democratic Educational Reform</i>	71
Żanetta Kaczmarek, <i>Student self-development as the process, and the result of education</i> ...	87
Anna Wach-Kąkolewicz, <i>Communication and collaboration skills in the virtual environment as an effect of the e-learning courses</i>	99
Antoni Zając, <i>Learning by zapping in the web</i>	109
Natalia Walter, <i>The Typhlointernet – the blind people in the global village</i>	127
Małgorzata Czapla, Ewa Kazimierczak-Grygiel, <i>Strategies in education for sustainable development</i>	137

III. PEDAGOGIC INNOVATIONS

Agnieszka Iwanicka, <i>The new professions (on the Net) as future for educators</i>	149
Wiesław Bestrzyński, <i>Education that recreates immersive environment for foreign language acquisition</i>	161
Robert Szymiec, <i>Responsive teaching – a new concept of teaching</i>	175

IV. REVIEWS

Paweł Topol – Molka-Danielsen J., Deutschmann M. (eds), <i>Learning and Teaching in the Virtual World of Second Life</i>	197
Grażyna Barabasz – Cramer J.M., <i>Media/History/Society</i>	202
Paweł Topol – <i>Dobre praktyki edukacyjne w wirtualnych światach, recenzja/raport ze światowej konferencji „4th Annual Virtual World’s Best Practices in Education Conference”, 17–19 marca 2011 r.</i>	204

40 LAT CZASOPISMA „NEODIDAGMATA”

Czasopismo „Neodidagmata” funkcjonuje na rynku wydawniczym od czterdziestu lat. Pierwszy numer pisma ukazał się w 1970 r. jako periodyk Wydawnictwa Naukowego Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Czasopismo to, a także seria wydawnicza „Technologia Kształcenia” zostały zainicjowane przez pierwszy w Polsce Międzywydziałowy Zakład Nowych Technik Nauczania. Dopiero w ślad za Poznaniem powstawały zakłady nowych technik kształcenia w innych uczelniach w naszym kraju.

Zadaniem Zakładu – jak zostało to sformułowane w zarządzeniu Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego – było: prowadzenie badań dotyczących stosowania nowych technik nauczania w różnych dziedzinach, badanie ich efektywności, prowadzenie szkolenia pracowników naukowo-dydaktycznych i nauczycieli w zakresie nowych technik kształcenia, a także nawiązanie współpracy z innymi ośrodkami krajowymi i zagranicznymi w tej dziedzinie¹. Narzędziem do upowszechniania krajowych i zagranicznych osiągnięć z tych obszarów działalności naukowej i dydaktycznej stała się właśnie „Neodidagmata”.

Pomysłodawcą tytułu czasopisma był Jan Wikarjak, profesor dr hab. filologii klasycznej, jednocześnie ówczesny prorektor naszej Uczelni. „Neodidagmata” to wyraz utworzony z elementów języka greckiego. Przymiotnik *neos* odpowiada łacińskiemu *novus* i polskiemu *nowy*. Rzeczownik *didagma* zaś jest spokrewniony z czasownikiem *didasko* – uczyć i rzeczownikiem *didaskalos* – nauczyciel². Tak więc możemy powiedzieć, że NEODIDAGMATA to NOWA DYDAKTYKA. Nazwa pisma wskazuje więc cele i kierunek, w jakim zmierza nasz periodyk naukowy. Zdaniem profesora J. Wikarjaka, nazwa ta ma jeszcze inne – symboliczne niejako znaczenie. Starożytna Hellada była kolebką naszej kultury, naszej nauki, naszej literatury i sztuki. Stamtąd w znacznej mierze przyjęliśmy terminologię.

¹ Zob. Zarządzenie Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego, DUE-I-3/5/66.

² J. Wikarjak, *Nasze Wydawnictwo*. Neodidagmata 1970, nr 1, s. 3–4.

„Neodidagmata” jest wydawnictwem seryjnym i z definicji ukazywać się powinna raz w roku. Od roku 1970 do tej pory ukazało się trzydzieści numerów pisma. Pewne zawirowania organizacyjne spowodowały, że niektóre roczniki mają podwójne numery. Nigdy jednak czasopismo nie zaniedbało swojej działalności. Zawsze, zgodnie ze swoim głównym celem, „służyło postępowi w dydaktyce – wspólnej sprawie wszystkich nauczycieli”³.

Podczas ponad czterdziestoletniej działalności pismo – reagując na potrzeby naukowe, pedagogiczne i społeczne – rozszerzało i pogłębiało swoje oddziaływanie, koncentrując się na tym, co nowe i postępowe, nie tylko w dydaktyce. Rozszerzyliśmy obszar naszych zainteresowań o problematykę wychowawczą i opiekuńczą. Nieobce są nam również problemy pedagogiki specjalnej i resocjalizacji. Szczególny przedmiot zainteresowań „Neodidagmaty” stanowią osiągnięcia technologii informacyjno-komunikacyjnych i ich wykorzystanie w szeroko pojętej działalności pedagogicznej, na różnych szczeblach i etapach oraz w różnych formach kształcenia. Podczas swego istnienia czasopismo dwukrotnie zmieniało szatę graficzną, uwzględniając dynamiczny rozwój technologii edukacyjnych.

Aktualnie zawartość merytoryczna czasopisma porządkowana jest w czterech działach: I. Problemy współczesnej pedagogiki, II. Prace badawcze i doświadczenia, III. Innowacje pedagogiczne, IV. Recenzje. Każdy artykuł zawiera abstrakt w języku angielskim. Niektóre z artykułów są publikowane również w językach obcych (angielski, niemiecki, rosyjski), co umożliwia przedstawianie swoich osiągnięć pracownikom naukowym i nauczycielom z ośrodków zagranicznych.

Zapraszamy, zwłaszcza młodych pracowników nauki i twórczych edukatorów, do publikowania na łamach naszego pisma: rozpraw naukowych, prac badawczych, pomysłów innowacyjnych, doświadczeń osobistych i recenzji. Za umieszczenie artykułu w „Neodidagmacie” autor otrzymuje sześć punktów. Składane materiały są recenzowane przez Zespół redakcyjny i specjalistów.

Prof. Wacław Strykowski
redaktor naczelny

Poznań, marzec 2011 r.

³ Tamże, s. 4.

40 YEARS OF "NEODIDAGMATA"

The *Neodidagmata* journal has been present on the publishing market for forty years. The first issue appeared on the shelves in 1970 as a periodical of Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. A. Mickiewicza (Adam Mickiewicz University Press) in Poznań. This journal, as well as the publishing series of "Technologia Kształcenia" were initiated by the first-ever Międzywydziałowy Zakład Nowych Technik Nauczania (Interfaculty Department of New Educational Technologies) in Poland. This example was afterwards followed by other universities in our country.

The task for Zakład Nauczania – as it was formulated in the decree of Ministry of Education – was: research on implementing new teaching technologies in many fields and looking into their effectiveness, coaching scientific and didactic personnel, as well as teachers in the area of new teaching techniques and setting cooperation with other foreign and domestic centres in this field.¹ "Neodidagmata" has become a promoting tool for spreading foreign and domestic scientific and didactic achievements in this field.

The originator of the idea for the title of the journal was Prof. Dr hab. Jan Wikarjak, the then Vice President of our University. The word "neodidagmata" is created from the Greek language items. The adjective "Neos" corresponds with the Latin "novus" and the Polish word "nowy". Whereas the noun "didagma" is akin to the verb "didasco" – I teach and the noun "didaskalos" – a teacher.² Therefore, we are allowed to say that NEODIDAGMATA is NEW DIDACTICS, which determines both goals and direction of our periodical. According to Prof. Wikarjak this name also brings another, and in a way symbolic meaning. Ancient Hellas was the cradle of our culture, science, literature and art, and this is where our terminology was to a large extent drawn from.

"Neodidagmata" is a periodical, and by its very nature it should be published yearly. Since 1970 it has had 30 issues. Certain organizational aberrations

¹ See: Zarządzenie Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego [Ordinance of the Ministry of Higher Education], DUE-I-3/5/66.

² J. Wikarjak, *Nasze Wydawnictwo* [Our Journal]. Neodidagmata 1970, nr 1, p. 3-4.

tions have resulted in a few joined issues with double numeration. Yet the periodical has never abandoned its mission. In accordance with its main goal, it has always "served advances in didactics – the common cause for all the teachers".³

During its over 40 years-long endeavours, the journal has widened and deepened its influence, reacting to the scientific, pedagogical and social needs. It concentrated on what is new and progressive in and outside didactics. We have widened the scope of our interests with didactics and care-taking. We are no strangers to problems of resocialisation and special pedagogy. The achievements of IT and communication technologies and their applications at different levels and within different frameworks are of special interest to us. The journal has changed its graphics design twice in accordance with advances in current technological and educational trends.

At present the contents of the journal is divided into four sections: I. Problems of Contemporary Pedagogy, II Scientific Research and Experiences, III Pedagogical Innovations, IV Reviews. Each article is delivered with its abstract in English. Some of the articles are also published in foreign languages as well (English, German, Russian), which creates an opportunity for scientists and teachers from abroad, to present their achievements.

We invite especially young scientists and creative educators to publish in our columns their scientific writings, research publications, innovative ideas, personal experiences and reviews. The writer receives 6 points for publications in *Neodidagmata*. All submitted materials are reviewed by the editors and specialists.

Prof. Wacław Strykowski
(Editor-in-chief)

Poznań, March 2011

³ Ibidem, p. 3.